

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 150 Lei. — Șase luni 75 Lei. — Trei luni 40 Lei. — Pentru străinătate un an 250 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 3 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Cuvântul bisericii

(=) Congrese și întruniri preoțești, ce se țin anul acesta în număr neobișnuit de mare, dovedesc lămurit că, în mijlocul greutăților care copleșesc țara zi de zi, avem trebuință neapărată de *cuvântul bisericii*, purtător de iubire evanghelică, în perioada actuală de organizare și unificare sufletească a fiilor patriei lărgite. Laturea tristă, a urmărilor războiului, nu se va îndrepta decât prin mijlocirea puterii dumnezeiești a sfintei biserici: Așa a fost în tot trecutul nostru de glorie și de jale, și așa rămâne și astăzi în clipele de generală primenire. Faptul acesta s'a constatat și în congresele recente din partea reprezentanților tuturor păturilor sociale și a factorilor vieții noastre publice, care s'au coborât între congreseții slujitori ai altărilor.

În debaterile urmate s'au desfășurat, în forme clare, gândiri bogate de înălțare sufletească, din câteva probleme alcătuite după plan precizat și urmărit cu stăruință. Expunerile calde și părintește îndrumătoare ale arhierilor prezenți la adunări și ale raportorilor au cucerit și mai mult inimile ascultătorilor doritori de a vedea biserica ortodoxă renăscută și pornită în lucrarea ce i se cere acum în situația nouă ne asemănată mai plină de răspundere, decât pe timpul vitreg al unui trecut caracterizat prin umiliri și prigoniri unice în felul lor.

Spre îndeplinirea unei nobile și vechi misiuni, preoții noștri, constituiți în asociații

și în congrese, se conving că li se dă în sfârșit puțința d'a se devota muncii pastorale cu tot sufletul și a sămăna cea mai sănătoasă sămânță în ogorul părăgenit al vieții religioase și morale, a pregăti masele, jertfind prisosul de însuflețire pentru formarea sau trezirea conștiinței necesare în sufletele unei mulțimi, care așteaptă mântuire dela cuvântul bisericii.

Ocârmuitorii statului declară, prin graiul reprezentantului lor, că înțeleg importanța religiei, în momentele de față, pentru neam și popor, și că sânt convinși despre înălțarea sufletească a neamului prin activitatea nestânjenită a bisericii; ear hotărârile congresuale, declară același reprezentant, vor fi luate în seamă de către guvernul, care a realizat ideea ca biserica ortodoxă să fie dominantă în țara românească...

Una dintre tezele, de nu mai puțină actualitate, — în congresul aradan, — a fost: Atitudinea ortodoxiei față de credincioșii altor biserici. Negreșit: toleranță față de cultele recunoscute, și combatere energică a sectarilor noi, — colaborare cu celelalte confesiuni din patrie, sânt lucruri de dorit; — dar, fraților noștri uniți să le spunem și mai departe, cu toată dragostea de frate, că: *«In numele lui Hristos nu ne putem împărți în două»*, cu atât mai vartos nu, căci *poporul* românesc ardelean nu recunoaște decât o singură «lege» a sa, ear «unirea» n'a făcut-o acest popor nici odată, ci au pus-o la cale alții, cari erau asupritorii lui de veacuri, astăzi însă din norocire, asupri-

torii aceea au pierit dintr'nsa și cătușele s'au sfărâmat.

A nu reveni la sinul bisericii străbune, este prin urmare neromănesc, și este păgubitor din orice punct de vedere; — eată un adevăr admis de toți românii de bine — minus câțiva blăjeni sau, cum s'ar zice, blăjeniți, ființe rătăcite care de obicei își apără interese de alt ordin, nu bisericesc.

Activitatea chibzuită a clerului ortodox, în congresele sale anuale, arată că își înțelege chemarea adevărată d'a deștepta, prin învățăturile lui Hristos, puterile tămuite ale sufletelor credincioase.

Cultivându-se neîntrerupt, preoții noștri nu vor rătăci calea niciodată, ci se vor afirma cu vigoare în orice împrejurări critice.

Căci cuvântul izbăvitor al bisericii noastre nu poate lipsi dela temelie țării întregite și creștine.

Investirea P. S. Sale Episcopului de Argeș. Investirea Prea Sfințitului Episcop *Nichita* al Argeșului va fi dată înaltului prelat astăzi, Vineri, de către M. S. Regele în sala tronului cu ceremonialul prescriș.

Schimbarea calendarului. Se anunță din București, că raportul în chestiunea modificării calendarului s'a distribuit membrilor Sfântului Sinod, care li va lua în discuție în ședința de Luni, în 12 l. c.

FOIȘOARA

Cronica teatrală sibiană

(Intâia reprezentație a companiei teatrale „Astra”: „Fântâna Blanduziei”)

Un început frumos și promițător are de înregistrat noua trupă dramatică a dlui director de teatru N. Băilă. În seara de 3 Noembrie a. c. a deschis o stagiune în Sibiu, cu piesa în 3 acte a lui V. Alexandri: «Fântâna Blanduziei».

Piesa e cunoscută la noi. Este o piesă de rezistență a fiecărui repertoriu teatral românesc. Piatra de încercare pentru actorii români.

Versurile-i armonioase ne-au vrăjit auzul pe vremea când teatrul românesc din Ardeal nu se bucura de vre-un sprijin bănesc din partea visteriei țării cu regim mașter. De pe atunci ne treceau fiorii de emoție când auzeam tiradele lui Horațiu.

Mai este și alt argument, care a îndemnat pe dl Băilă să joace această piesă. E un tribut de recunoștință, adus memoriei lui Alexandri. Cu «Fântâna Blanduziei» obișnuesc teatrele să-și deschidă stagiunea la noi (d. e. teatrul din Cernăuți, cel din Craiova, apoi teatrul din București, de multe ori).

Publicii sibian a înțeles acest tribut de recunoștință și a umplut sala teatrului, aplaudând călduros pe actorii români.

Despre piesă e inutil să se scrie multe aici, fiindcă orice manual de literatură română și orice intelectual român ce se respectă trebuie să o cunoască.

Câteva considerații asupra manierei de a scrie și de a concepe caracterele la Alexandri și la un scriitor al timpului nostru — poate că n'ar fi lipsite de interes. Din paralela aceasta nu cred ca Alexandri să iasă biruit.

De sigur: în opera lui Alexandri se bagă de seamă câteva rânduri fricele de păr încăruntit. E prea firesc. Alexandri pe vremea sa avea alt public, care vorbea într'altă limbă decât cea de astăzi — evoluția limbii poetice a adus cu sine să ajungem la facilitatea de versificație a dioscurilo Anghel-Iosif. Nici rime prea ieftine, ca «turbze» și «cuteze», «flăm» și «cântm» și a. n'ar întrebuița un poet în zilele noastre de goană după rime precioase. — Neera, celebra cântăreață, ar fi mult mai impertinentă, și în limbaj și în manierele ei. Ce mai «Salomee» sensuală ar fi croit un scriitor modern din eal L. Alexandri și se pare — după ce ai avut nerocul să iai la cunoștință arta lui Weidkind — ti se pare că Neera este limonadă, față de o beutură născocită într'o beție de hașiș.

Dar tocmai de aceea îți este simpatică piesa. Te încerci să o privești cu ochii cunoscătorului literaturii române și să-i apreciezi calitățile pe urma vechimii ei și a eufoniei, care tot o mai are.

Desacordul între ce ni se oferă astăzi — de obicei — și ce a fost odinioară, a fost mai vădit și în privința înscrierii. Aici nu poartă vina nici Alexandri, nici directorul român. Direcțiunea teatrului orașenesc a avut ideea bizară de a înnoi scenăria cu draperiile recentissime și cu ornamentația secesionistă, cubisă, etc., inovații aduse pe scenele din străinătate de câțiva regisori, cari se cred de avantgardă.

Așa am avut plăcerea (?) să vedem în actul întâi lângă «Fântâna Blanduziei» nește pomi stilizați și draperii — apoi la festivalul dat de Scaur, bogătașul, nește draperii negre, cari numai aspectul unui salon nu ți-l dau. — Într'o atmosferă pregătită astfel, trebuia să auzi versurile sonore ale lui Alexandri și să-ți închipui o regiune idilică romană și în salon roman! Scenăria expresionistă, pentru Strindberg și text de piesă teatrală, de Alexandri — ceri cam mult dela fantazia unui ascultător!

Încă odată: n'a fost de vină dl Băilă. Ni se spune că culisele, de mai înainte chiar, ar fi fost ciopârțite, ca să poată fi folosite la scenăria aceasta sumară.

Pentru unirea tuturor! Visul unirii într-o singură tabără, a tuturor popoarelor, care cred în Hristos, a cuprins astăzi nenumărate suflete dintre cele mai luminate. Reprezentanții trimiși la Geneva din partea confesiunilor s'au întrunit și au discutat încercările de reunire a bisericilor. 78 de confesiuni au fost reprezentate în conferința genoveză, care va fi urmată de o nouă conferință la Washington în 1925.

«Uniții» noștri dela Blaj declară prin glasul profesorului Augustin Popa, în prim-articolul din 3 Noemvrie al oficiosului ziar de acolo, că se alătură cu toată căldura inimii la ideea de reunire a tuturor. Articolul sfârșește cu vorbele: «Pentru unirea tuturor Domnului să ne rugăm!»

În vreme ce se face rugăciunea aceasta, același articol mărturisește, că papa Benedict XV asigurase pe organizatorii conferinței de reunire de toată simpatia sa, dar n'a primit invitația oficială, «insistând că unitatea creștină există în sânul bisericii catolice romane, și numai acolo».

De o parte aprobăm călduros, de altă parte refuzăm participarea, — tot conform vechiului principiu iezuitic...

E aproape de sine înțeles, că oficiosul Blajului se folosește de prilej, pentru reeditarea clișeelelor: Fanarul dela Sibiu unește să surgrume credința uniților cu Roma, șcl. șcl.

După cinci ani. În 11 Noemvrie a. c. se împlinesc cinci ani, de când aliații din puterile centrale au declarat că sânt biruiți și că depun armele. Astăzi, după 5 ani de «pace», pare că nu mai vedem decât suferințe și mizerii în țara noastră lărgită. În fața acestui fel de a vedea situația, nu va fi de prisos să punem și modul de a vedea al altora. Așa b. o. delegații Societății Națiunilor, cari ne-au vizitat zilele acestea, la plecarea lor din țară au declarat prin secretarul general, *Sir Eric Drummond*, următoarele:

«Plec din România cu cele mai bune impresii. Această mărturisire o fac în modul cel mai sincer și corespunde pe deantregul cu sentimentele mele. Trebuie să regret viu, că vizita noastră a fost de o durată atât de scurtă. Anul acesta am vizitat Varșovia, Praga, Viena și Danzing. Mi-a fost dat să admir munca intensă ce se desfășoară în România de toți, pentru consolidarea țării și pentru valorificarea imenselor ei bogății. Numai în Cehoslovăcia am mai putut vedea depunându-se o muncă atât de vie ca în România. Muncă continuă, muncă pacinică, muncă rodnică, — eată impresiunea pe care mi-a lăsat-o România»...

Festivaluri și conferințe în Sibiu

(x) Seria de manifestații de artă și cultură, puse la cale din partea corporațiilor culturale românești sibiene, în frunte cu despărțământul Sibiu al Asociațiunii, și-a luat începutul Duminică la ora 4 d. a., conform planului stabilit și publicat.

Sala mare, din palatul prefecturii județene, s'a dovedit de astă dată cu mult prea mică,

În ceea ce privește jocul artiștilor trebuie să recunoaștem zelul cu care au jucat. E vorba de un apostolat. Toți tinerii plini de încredere, cu calități reale — au trecut botezul de foc la rampa din Sibiu cu frumoase promisiuni pentru întreaga stagiune.

Personalul se recrutează din actori tineri, talentați, ai teatrelor din Iași, Craiova, ale statului, și din câțiva dela «Teatrul popular» din București.

Di C. Hociung a jucat pe Horațiu, adâncind caracterul, dându-ne un rol bine reliefat. Gallus (H. Polizu) a fost un tânăr notar plin de foc tineresc, pe care-l așteptăm bucuros în comedia de salon. Dșoara Constanțianu, ca Neera, bine ca înfățișare și dicție. Sclava lui Scaur, Getta, dșoara Fl. Ciriclean, dacă a fost coafată la Sarah Bernhard și a avut unele gesturi ale mâinii (cu degetele respirate) cam nenaturale pentru o sclavă romană, a jucat, totuși, spre mulțumirea sălii. Și ceilalți artiști (E. Grigoriu, C. Antoniu, Georgian, Mihăescu, Voiculescu, Păunescu, etc.) au contribuit ca seara să fie o seară plăcută.

Așteptăm cu plăcere piesele viitoare: «Moartea civilă» și «Țăranul baron».

pentru a cuprinde pe toți doritorii d'a asista la întâiul festival, organizat de așezămintele amintite.

«Sfânta Scriptură și intelectualii noștri» a fost titlul conferinței publice, deșvoltate de I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*, — o teză care, prin actualitatea sa, nu putea decât să deștepte în mare grad interesul ascultătorilor din clasa noastră cultă.

După ce corul mixt al Școlii normale «Andrei Șaguna» a intonat cântarea de rugăciune, înaltul prelat luând cuvântul își exprimă dorința ca publicul nostru să arate cât mai mare atragere și însuflețire pentru întreprinderile culturale care își iau începutul cu ziua de astăzi, și care — în spiritul unei vechi tradiții a poporului român — s'au introdus și de astădată prin sfântă rugăciune.

Intrând în subiectul conferinței sale, I. P. S. Sa Părintele Mitropolit arată mai întâi însemnătatea atribuită Sfintei Scripturi din partea popoarelor civilizate ale străinătății, în special a englezilor. Se recunoaște pretutindeni că Sf. Scriptură se ridică, prin înălțimea cugetărilor sale, mai pe sus de toate cărțile. Ea este cartea care se potrivește pentru toate popoarele lumii, ea se și traduce în sute și mii de limbi și dialecte; nu există operă scrisă, care să fie mai aproape de sufletul oamenilor de sub orice formă de civilizație, decât Biblia. De aceea o putem numi cu drept cuvânt: *Cartea sufletului omnesc*, care este unul și același în lumea întreagă.

Sfânta carte ne satisface dorurile mai bine ca orice alte cărți.

Sf. Scriptură nu este opera unui singur autor, nici nu s'a scris într'un timp limitat, ci într'o lungă serie de ani: o mie șase sute. Și, cu toate acestea, cartea sfântă se caracterizează prin o mare unitate; — același duh respiră dela început până la sfârșit, — spre marea deosebire de toate celelalte doctrine de pe alte terene, ce nu se pot lăuda cu asemenea calitate.

Oratorul explică de unde vine caracterul acestei admirabile unități a bibliei. Aduce pilde cum prin cuvintele Scripturii se răspândește mângâiere și alinare în inimile îndurerate, și cum prin mijlocirea acelor cuvinte se ivesc în suflete binefacerile păcii și ale armoniei, mai mult ca prin orice operă literară fie cât de celebră. Pe paginile sfintei scripturi nu respiră decât atmosfera bunătații și a iubirii.

Faptul, că cine citește cartea sfântă, nu poate să fie om rău și primejdios, este ilustrat prin povestirea unei întâmplări adevărate.

De altfel, superioritatea Sfintei Scripturi a fost recunoscută de geniile cele mai mari ale omenirii.

Acest izvor al tuturor adevărilor este străbătut de duhul lui Dumnezeu. Este ca o solie trimisă de Hristos să ne îndrepte din nou pe căile adevărate.

Din Sfânta Scriptură, — care nu e operă omenească, ci e rezultată din contactul cu înțelepciunea cerească, — avem să ne dobândim cunoștințele religioase, dar nu cunoștințe de altă natură. Dacă s'ar fi urmat totdeauna în acest fel, s'ar fi evitat unele conflicte ivite între știință și religie.

Reprezentanții credinței privesc cu desăvârșită încredere științele naturale. Adevărurile veșnice, din cartea cărților, nu le răstoarnă nimeni. Dar, pentru aceea, credința și știința nu se exclud una pe alta.

În echilibrul moral cultural al societății de astăzi, se caută cu zor mijloacele de restabilire. Se vorbește și se scrie despre serii întregi de reforme, de îmbunătățiri, de refaceri, — dar cea mai de căpetenie reformă totuși nu poate să fie alta, decât reforma sufletelor, *renașterea caracterelor*. (Aplauze).

Dacă ar primă în societatea noastră devotamentul către bunurile superioare ale vieții, n'ar fi țară mai fericită, ca România întregită!

Dela spiritul în care trăim, atârnă valoarea vieții. Să ne gândim, prin urmare, cum să introducem spirit superior în viața noastră publică.

Ce rol avem noi, ca intelectuali, în mijlocul poporului? Să ne cultivăm noi înșine, și să ne organizăm sufletul, făurindu-ne o clară concepție despre lume și viață, ca un principiu lăuntric, care ne va conduce în orice împrejurări.

Poporul nostru are o mentalitate de creștini, intelectualii de azi s'au depărtat binisor de mentalitatea aceasta. Intelectualii generației dispărute au fost, din acest punct de vedere, superiori generației actuale..

Acum, în epoca libertății politice, este cu atât mai mare datoria de a repara deficitul, pentru a face închegarea sufletească, apropiindu-ne de factorii culturii adevărate și asimilând elementele necesare.

Avem trebuință de Hristos și de puterile dumnezeiești ce se desprind din cuvintele Lui: să nu fie zi, în care să nu citim câte ceva din aceste cuvinte.

A cită la ocazii din fel de fel de autori, și a nu ști nici un cuvânt al Sfintei cărți, înseamnă a fi stăpân pe-o educație, ce nu i completă.

Acesta este, în puține cuvinte, conținutul instructivei conferințe despre Sfânta Scriptură și intelectualii noștri.

Incheind, oratorul mulțumește publicului pentru atențiunea și aprobările ce a manifestat și-i recomandă, ca intrând în librăriile ce le avem să întrebe și de cartea aceea, izvor cu apă vie, care să ne fie călăuză sufletească în cărările vieții. —

Înainte și după cuvintele călduroase ale arhierului nostru au fost executate două coruri: De tine se bucură (G. Dima) și Imnul de mărire (N. Oancea), cântate, cu bună pregătire, sub conducerea dlui T. Popovici, de corul mixt al școlii noastre normale.

Impotriva alcoolismului

În sedința senatului dela 5 Noemvrie 1923, I. P. S. Sa mitropolitul primat *Miron*, vorbește despre cumplitele ravagii făcute de plaga alcoolismului în țară. Semnalează înmulțirea fără nici un control a cârciumilor și întinderea patimei beției în rândurile populației dela sate și orașe. Numai în Basarabia și Bucovina numărul cârciumilor a crescut cu un procent de 100 de ori față de numărul cârciumelor existente înainte de război. Acest flagel vatamă sănătatea fizică și morală a poporului, distruge familia și ruinează pungile în folosul unor speculanți cari nici măcar nu sânt din neamul nostru. Ocupându-se de această chestiune, factorii bisericești adresează senatului prin organul Sf. sinod, un memoriu, prin care sânt semnalate proporțiile alcoolismului, încheind cu un apel făcut guvernului de a lua măsuri pentru înfrânarea acestui vițiu. I. P. S. Sa dă cetire memoriului, în care se prevăd următoarele propuneri:

1. Să se respecte repaosul Duminical și să se oprească ținerea târgurilor în zilele de Duminecă și sărbători;

2. Să se aplice și la noi legea contra beției, în vigoare azi în Olanda și Danemarca;

3. Să se limiteze producțiunea și vânzarea spiritului. —

Di Vintilă Brătianu, ministru de finanțe, în răspunsul dat Mitropolitului primat, recunoaște exactitatea constatărilor.

Di V. Brătianu face cunoscut, că are în studiu o nouă lege a vânzării beuturilor spirituoase, și că dorința dsale este ca și Mitropolitul primat să facă parte din comisiunea de elaborare a proiectului. Ca măsură intermediară, a declarat ministrul, am dispus, ca până la reglementarea prin lege a noului regim de fabricare și desfacere a alcoolului, să nu se mai acorde nici un brevet nou de licență.

Dsa își exprimă satisfacția că biserica se ocupă de o chestiune de așa mare interes național și se declară bucuros a-i primi sprijinul.

Congresul preoțesc din București

Asociația generală a clerului ortodox a ținut, în 30, 31 Oct. și 1 Noemvrie, al doilea congres al său. Eată un scurt raport:

Conform datinei strămoșești, s'a săvârșit întâi serviciu divin, și anume în sf. biserică «Bradu Boteanu», de lângă palatul regal.

După terminarea serviciului religios, congresiștii s'au adunat în mare număr în aula fundației universitare Carol I.

Președintele Asociației și al congresului, *Pr. Popescu-Mălăești*, având în dreapta și în stânga pe Arhiepiscopul bisericii noastre, deschide întâia sedință, și salutând pe cei prezenți roagă pe I. P. S. Sa Mitropolitul primat *Miron* să se facă interpretul clerului pe lângă guvern în sensul că slujitorii altarului doresc să aibă posibilitatea de a și îndeplini cât mai desăvârșit misiunea lor.

I. P. S. Sa Mitropolitul primat *Miron* își exprimă bucuria de a fi în mijlocul unui mare număr de preoți, veniți din cele mai depărtate ținuturi ale țării, și făcând călduros apel la unire, spune că preoții trebuie să dăsvolte muncă uriașă cu scopul ca duhul bisericii străbune să pătrundă mai puternic în sufletele credincioșilor de astăzi.

Înaltul prelat constată, că învățământul religios nu se mai predă în ultimele clase ale școlilor secundare, ear în școlile profesionale de fete orele de religie au dispărut din programul cursului superior. Cere introducerea învățământului religios în toate școlile profesionale pentru toate clasele în câte 2 ore pe săptămână. Termină, binecuvântând desbaterile congresului preoțesc.

P. S. Sa Episcopul *Vartolomeu* al Râmnicului arată importanța credinței strămoșești, care singură la început ni-a păstrat țara, limba și obiceiurile poporului nostru. Vorbind de valoarea misiunii preoțești, P. S. Sa spune că fără această credință poporul nostru se simte fără reazăm. Învățătura credinței trebuie dată nu cum o vrea viața, ci cum cere flacăra credinței și legea strămoșească. Termină cu credința, că preoțimea va ști să lupte cu credința pentru mântuirea poporului.

Di *V. G. Ispir*, secretarul general al ministerului de culte, asigură că hotărârile congresului vor fi luate în seamă de către guvern.

Di *Berceanu*, ajutor de primar, salută pe congresiști în numele cetățenilor capitalei. Termină, amintind preoțimii că nici până azi capitala României nu are catedrală.

Di avocat *Popescu Tudor*, în numele societății ortodoxe române, salută al doilea congres al preoților. Spune că n'a fost în lume biserică mai constructivă și mai liberală ca biserică creștină, și numeroase sânt dovezile trecutului glorios al preoțimii noastre. Numai biserică va fi în stare să creeze temelia viitoare a țării noastre.

Episcopul *Nectarie*, al Cetății Albe, aduce salutul preoțimii din sudul Basarabiei și arată că clerul de acolo luptă pentru autonomia bisericii, pentru organizarea învățământului religios și apărarea averilor bisericesti.

Mai vorbesc preoții Iancu Ștefanuș din Arad și Sârbu din Bucovina.

Ședința de dimineață se ridică la ora 1 d. a.

Ședința de după amiază se deschide la ora 4 d. a. sub președinția Pr. Popescu Mălăești.

Di *Boroianu* salută pe congresiști în numele facultății de teologie și vede în acest congres roadele muncii profesorilor, care au pregătit preoțimea noastră.

Pr. Mălăești citește un memoriu care va fi înaintat M. S. Regelui, primului ministru și miniștrilor de culte și instrucțiune publică.

Congresul alege apoi delegații ce vor prezenta memoriul.

Asupra chestiunii dreptului bisericii de a-și administra liber averile, a vorbit Pr. Popescu-Moșoaia, care face un istoric al chestiunii, și ajunge la concluzia că biserică trebuie să-și atingă scopul administrându-și singură averile, cu dreptul de control al autorității statului.

Preotul *Blikorski* (Bucovina) se ocupă în special de felul organizarea fondului religios din Bucovina.

Di prof. S. *Mehedinți* își exprimă punctul de vedere privitor la influența sentimentului religios asupra regenerării sufletesti, care influență dsa o vede prin următoarea formulă: Nu poate fi om deplin fără sentimentul religios și fără a fi creștin în același timp.

Ședința se ridică la ora 7.

Ședința de dimineață, în ziua a doua a congresului Asociației, s'a ținut în localul corpului didactic.

A prezidat Pr. Popescu-Mălăești.

S'a discutat în continuare chestiunea administrării averilor bisericesti.

Arhim. *Scriban* a făcut un documentat istoric al chestiunii arătând că statul n'a fost în toate vremurile bun gospodar. În consecință a cerut ca aceste averi să fie administrate de către biserică.

Citează cazul preoților din Basarabia cari sufer din pricină că statul se amestecă în administrarea averilor bisericesti.

Preotul D. *Popescu Moșoaia*, raportorul chestiunii, propune ca toate averile bisericesti pre-

cum și sumele acordate de către stat pentru întreținerea bisericilor și a instituțiilor bisericesti să fie administrate de către biserică cu dreptul de control al statului.

Arhim. *Scriban* citește o moțiune prin care congresul protestează împotriva faptului că biserică din Basarabia a fost chemată la parchet pe această chestiune a averilor, fără aprobarea autorităților bisericesti. Congresul protestează de asemenea față de administrația statului în ce privește fondul religios din Bucovina.

Preotul G. *Cristescu*, raportor, arată mijloacele cele mai bune pentru răspândirea învățăturilor creștine în straturile populației: tipărirea și răspândirea bibliei, răspândirea broșurilor morale, înființarea comitetelor de moralizare a poporului. Congresul a hotărât ca propunerea preotului Cristescu să fie tipărită și răspândită în mii de exemplare.

Di *Stelian Popescu*: Am cerut cuvântul, pentru că părintele conferențiar v'a vorbit de răspândirea bibliei, și țin să vă arăt că, în țările străine, ea este atât de răspândită, încât astăzi vară când am fost în Suedia, am găsit biblia scrisă în românește pe masa dela capul patului. Nu s'a scris până azi carte cu învățături superioare bibliei, și de aceea propunerea făcută trebuie realizată pentru binele și ridicarea neamului românesc.

Ședința de după amiază s'a deschis la ora 3 în sala corpului didactic.

La cuvântul părintele *Grig. Pișculescu*, (Galacton), care resumă discuțiunile privitoare la chestiunea modului de răspândire în popor a învățăturilor bisericii ortodoxe, stăruind asupra necesității tipării bibliei într-o limbă literară, lucrare pe care a și început-o Sf. Sa prin traducerea Noului Testament sub auspiciile Fundației Culturale «Principele Carol». Cere înființarea unei gazete zilnice pentru propagarea învățăturilor ortodoxe.

Propunerea a fost primită.

În această chestiune mai vorbește di I. G. Savin, inspectorul general al cultelor, aducând salutul Principelui Moștenitor, în numele fundației Carol.

În timpul desbaterilor intră în sală I. P. S. Sa arhierul *Gurie* al Basarabiei, însoțit de preotul *Andronic*. I se face o primire călduroasă de congres.

I. P. S. Sa binecuvintează congresul și urează spor la muncă.

Preotul *Andronic* (Basarabia) mulțumește preoțimii de modul cum a îmbrățișat chestia bisericii basarabene.

La desbaterile congresului ia parte și noul ministru al cultelor di *Lăpădatu*. Este salutat de președintele congresului și rugat să fie seamă de dorințele preoțimii care sânt și spre folosul neamului.

Dsa răspunde că, deși nou venit la ministerul cultelor, totuși cunoaște chestiunile bisericesti și va da toată osteneala de a pune în aplicare dezideratele preoților.

S'a luat în discuție chestiunea salariilor, după ce păr. D. *Georgescu* a raportat asupra ei. S'a propus să se egaleze salariile cu ale membrilor corpului didactic.

După mai multe discuțiuni în aceeași chestiune, ședința s'a ridicat la ora 7 seara.

În ziua a treia, în ședința de dimineață, se continuă desbaterile în chestiunea salariilor, la care participă mai mulți congresiști.

S'au citit statutele Asociației și s'au aprobat.

După câteva comunicări se procedează la alegerea comitetului Asociației. Sânt aleși: Pr. *Popescu-Mălăești*, președinte, Pr. *I. Mihălcescu*, arhim. *Scriban*, *Georgescu Dușumea* și *T. Moșoaia*, membri; Pr. *Crețu*, casier, *Diaconescu*, secretar; *Pârșoveanu*, *Gotcu* și *Munteanu*, censori; *Pișculescu*, *Munteanu* și *Florescu*, censori suplenți.

După alegerea comitetului se ia în desbateri chestia înființării unui ziar bisericesc.

Pr. *Mălăești* arată greutățile ziarului, aducând la cunoștință că Fundația Carol vrea să facă un ziar care să fie condus de preoți.

Di *Boroianu*, decanul facultății de teologie, spune că idealul său a fost înființarea unui ziar al preoților. Propune o asociație centrală a presei bisericesti din toate ținuturile, și răspândirea ideilor congresului și printre preoții cari nu au luat parte la congres.

Pr. *Gotcu* din partea delegației care a fost în audiență, comunică, cumcă primul ministru a arătat toată toată bunăvoința, promițând că împreună cu di ministru al cultelor va colabora pentru ridicarea preoților și a bisericii. Di *Lăpădatu*, ministru al cultelor, a spus că are toată convingerea că numai cu preoți și prin ei se va putea ridica neamul. Di V. Brătianu, ministru de finanțe, a declarat delegaților că va lua toate măsurile necesare pentru închiderea cârciumelor în zilele de Duminică și sărbători. În chestia locuințelor, a spus că va da posibilitatea comunelor să le zidească. În ceea ce privește salarizarea, aceasta este una dintre chestiunile pe care dsa le studiază acum, căutând să facă o unificare între toți funcționarii statului.

Pr. senator, *Al. Munteanu*, mulțumește congresului pentru iubirea pe care frații de pretutindeni au atârnat-o celor din Ardeal.

Ședința se ridică la ora 2 d. a.

Știrile zilei

Predică în catedrală. Joi, în ziua sf. Dumitru, la Priceasnă a predicat în catedrala noastră profesorul seminarial Dr. A. Crăciunescu.

Fundațiunile unui mitropolit. I. P. S. Sa Mitropolitul Bucovinei, *Viadimir Repta*, a făcut Societății culturale bucovinene două donațiuni de câte 20 mii de lei, a căror destinație este crearea de 4 burse pentru patru copii de țărani ortodoxi români de peste Prut cari urmează studiul liceal. Faptul arhierului vadește interesul manifestat și până acum pentru propășirea bisericii și răspândirea culturii românești.

Diurna parlamentară, care fusese odată 160 de lei, s'a ridicat la 300; acum se svonește că se va ridica la 500 de lei! — Pentru «aleșii națiunii» se vor găsi mijloace, care pentru alții se refuză?

Caz de moarte. Ni se scrie: Luni, în 16 Octomvrie 1923 a adormit în Domnul, după o scurtă boală, fiind împărțit cu sf. Taine, veteranul preot *Ioan Brotea* din Mateiași, protopresbiteratul *Cohalm*, în anul al 74 lea al etății și al 50 lea al preoției. Defunctul a fost unul dintre cei mai vrednici preoți ai mitropoliei noastre. Fiind tată a 13 copii, dintre cari 9 au ajuns în vârstă matură și primind creștere aleasă, răposatul a fost și un priceput și însuflețit păstor al turmei sale, care sub conducerea sa a făcut progrese frumoase morale și materiale. Pentru vrednicia sa a fost distins din partea I. P. Sfinției Sale cu brâu roșu, ear preoțimea tractuală l-a ales în anii trecuți duhovnic al său. În mormântarea s'a făcut în Octomvrie prin protopopul tractual, asistat de 5 preoți în fața unui numeros public de intelectuali și țărani din tot ținutul. Deși în vârstă destul de înaintată răposatul era în depline puteri fizice și intelectuale, astfel că biserică pierde într'insul un devotat slujitor, dela care se putea aștepta încă o bogată activitate. Moartea lui a cufundat în jale adâncă numeroasa-i familie, pe parohienii săi, cari îl iubeau ca pe un adevărat părinte și pe toți cei ce l-au cunoscut. Odihnească în pace.

Ajutorarea văduvei preotului martir Opriș. În urma apelului apărut în ziarul nostru, relativ la ajutorarea văduvei preotului Opriș din Cristiș, ucis de unguri în ușa bisericii pe când citea chemarea la arme a Ardealului, părintele C. Dumitrescu dela biserică Icoanei din Bucurști, folosindu-se de congresul preoților întrunit în capitală, a colectat printre congresiști suma de 1445 lei, care a și fost trimisă d-nei Silvia Opriș.

Din durerile noastre trecute și prezente, este titlul unei broșuri acum apărute, de Eugen Munteanu, primpretor. Cuprinde numeroase articole de chestiuni sociale, administrative, culturale ș. a. publicate în diferite ziare și reviste din patrie. Prețul broșurii 20 lei. De vânzare la autor în Agnita.

Rectificare. În nr. 82 al ziarului nostru, în articolul «Dela conferențele pastorale», pag. 2, col. III, să se citească: «membru al comitetului parohial din Balșa», (în loc de președinte al comitetului...).

La Urania, în Sibiu, rulează cele mai bune filme cu renumiți artiști. În curând: Despre boalele contagioase, reprezentate numai pentru adulți, la ora 7 și 9 seara.

Ce ne trimite Budapesta! Afise galbene cu chenar negru sânt ascunse în cărți literare, în limba maghiară, trimise din Budapesta nu numai în orașele ardelenne, ci și la librăriile din București. Afisele, găsite de curând la librăria Herz din capitală, cuprind următoarele cuvinte în ungurește: «Cred într'un Dumnezeu; cred într'o patrie, cred într'o dreptate divină și veșnică; cred în învierea Ungariei, Amin». După aceasta se mai zice: «Ungaria ciuntită nu este țară; Ungaria întreagă este rail» — Cunoscând prea bine «bunătățile» acestui răi pierdut, autoritățile noastre vor controla mai dinadins librăriile din toată țara.

În teatrul Sibiului, trupa germană va reprezenta Sămbătă în 10 l. c. tragedia în 5 acte *Intrigă și iubire*, întru comemorarea lui F. Schiller.

Mulțamire

Avem deosebita onoare a mulțami tuturor rudeniilor, pretinilor, oficialităților și tuturor cunoscuților, cari ne au mângăiat pentru pierderea suferită prin moartea soțului și tatălui nostru, preot Ioan Brotea paroh în Mateiaș, protopopiatul Cohalm, jud. Târnava mare.

Mateiaș, 6 Noemvrie 1923.

Familia Brotea

Reînființarea oficiului de locuințe

Șeful Oficiului de locuințe din Sibiu ne trimite următoarele:

Oficiul de locuințe, care a fost scos din funcțiune prin ordinul Min. de Interne Nr. 48432 1920 și care a sistat activitatea sa la sfârșitul lui iunie, a fost reînființat, și la 1 Noemvrie 1923 își reîncepe activitatea. Localurile oficiale se află earăș în casa Primăriei Sibiu str. Mitropoliei Nr. 2. Șeful oficiului este dl comisar Eugen Albrich. Comisiunea de cartiruire se alcătuiește din dnii: prefect Anastasie Boiu, resp. în reprezentanța acestuia secretarul Mihail Jourca, Francisc Cerneschi consilier la curtea de apel, Albert de Arz notar orășenesc și comandantul pieței maior Ioan Gavrilescu sau în reprezentanța acestuia, căpitanul Traian Antochi. Pentru funcțiunea oficiului se aplică în primul rând regulamentul de locuințe din anul 1923 Nr. 4868 pe lângă ordonanța îndrumătoare. — O conferință ținută sub președinția dlui prefect și cu concursul președintelui oficiului de închiriere a fixat următoarele puncte:

1. Acele camere, care de prezent sânt încă ocupate în urma unei rechizițiuni de mai înainte prin oficiul de locuințe, vor rămânea rechiziționate până la alte dispozițiuni;

2. Rechizițiuni nouă se pot face numai în baza unei cercetări comisionale prin câțiva dintre domnii sus menționați și a unei hotărâri ce se va lua în consecință în scris de către oficiul de locuințe. Domnii menționați se vor legitima prin legitimații emise de oficiul de locuințe: alte organe nu au dreptul de a face rechizițiuni;

3. Oficiul de locuințe va rechiziționa numai acele părți ale locuințelor, care în sensul regulamentului nu sânt strict necesare pentru locuitori, respectându-se cu rigoare măsura, ca pentru fiecare persoană aduță se consideră ca necesară 1 cameră, ear pentru capul familiei 2 camere, așa ca acestea sânt scutite sub orice împrejurare dela rechiziție;

4. Privitor la chirie, s'a pronunțat cumcă se ia ca bază pentru calculare la camere nemobilate partea corespunzătoare a chiriei plătite de chiriașul principal, și că din aceasta nu se va solvi nimic proprietarului casei. La camere mobilate se va mai plăti pentru folosirea mobilelor și eventual pentru așternut etc. o despăgubire justă, corespunzătoare împrejurărilor. Asupra încălzitului și iluminatului nu se extinde rechiziția;

5. Pentru fiecare cerere se va plăti la înaintare o taxă de 10 lei.

Pentru asemnarea camerelor se va plăti deasemenea o taxă, și anume pentru o cameră 20 lei, pentru 2 camere 40 lei, pentru 1 cameră cu antreu 30 lei, pentru 2 camere cu antreu 50 lei.

Sibiu, la 31 Octomvrie 1923.

Eugen Albrich m. p.,
șeful oficiului

Redactor responsabil: Dr. George Proca.

Important pentru toți institutorii și învățătorii

Au apărut:

Noul

Chestiuni Metodice

cuprinzând

Metodica Scris-Cititului și a celorlalte materii ajutătoare de

Stefan Velovan,
profesor de pedagogie la școala normală de învățători din Craiova
Marin Florescu și Ilie Jianu,
institutori din Craiova, foști institutori la școala primară de aplicație
a școalei normale de învățători din Craiova

Volumul I

De vânzare la toate librăriile sau la Editura «Scrisul
1-1 Românesc», Craiova (148)

Nr. 8705

(146) 2-3

Concurs

În scopul conferirii de stipendii și ajutoare pe anul 1924 din fundațiunea «Andronic»:

I. Pentru învățăceii de orice meserie,
II. Pentru sodalii, deveniți atari în decursul anului 1923,

III. Pentru sodalii, cari au lucrat fără întrerupere 6 ani meseria lor și au dat dovezi despre dexteritatea de a putea deveni măestri, — prin aceasta se escrie concurs, pe lângă următoarele condițiuni:

Toți petenții la ajutoare și stipendii să producă:

1. Extras din matricula botezaților;
2. Atestat dela comună, despre averea proprie, ori a părinților;
3. Atestat familiar despre familia părinților concurentului ori, fiind el căsătorit, despre familia sa, având a se indica în acest atestat, câți prunci minoreni sânt în familie, câți cercează școala și câți mai sânt la meserii.

Indreptățiți a petiona sânt numai români ortodocși născuți în arhidieceza de Alba Iulia și Sibiu și în eparchia Vadului, Feleacului și Clujului.

În special au să dovedească:

I. Învățăceii

- a) că au împlinit anul al 12-lea al etății;
- b) că au cercetat școala poporală ori altă școală superioară;
- c) că au încheiat contractul cu măestrul și că contractul este înregistrat la autoritatea industrială (pretură ori magistrat);
- d) adevăriniță dela măestru despre sporul ce-l arată în măestrie, despre diligența și purtarea morală; vidimată de catihetul sau parohul local.

Contractul trebuie aclus la cerere în original, sau în copie autentică.

II. Sodalii

a) că au terminat anii de învățacei, ceace vor dovedi prin atestatul autorității industriale (art. de lege XXVII din 1884 §. 67),

b) că au purtare bună și fac spor mulțumitor, ceace vor dovedi ori cu carte de lucru, ori cu adevăriniță dela măestru;

c) ceice vor dovedi, că sânt membri ai vreunei reuniuni de meseriași și că cunosc mai multe limbi, vor fi preferiți.

III. Sodalii cari sânt în condițiuni de a deveni măestri

a) să aibă certificat dela măestru;

b) să fi lucrat cel puțin 6 ani fără întrerupere în calitate de calfă, ceace vor dovedi cu cartea de lucru, eventual cu adevărinițe dela măestrii la cari au lucrat;

c) în cerere să arete anume locul unde voiesc să se așeze ca măestri, ce fel de mijloace mai are pentru a începe meseria pe socoteala lor;

d) să dovedească cu atestat dela oficiul parohial că cercetează biserica și e creștin bun și moral.

Dela toți concurenții se cere, ca cererile să fie scrise și subscrise cu mâna proprie, adresate Consistorului arhidiecezan ort. rom. din Sibiu și să le înainteze cel mult până la 31 Decemvrie 1923 st. v.

Cererile neinstruite în regulă și cele intrate după termen nu se vor lua în considerare.

Sibiu, la 17 Octomvrie 1923.

Consistorul arhidiecezan.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa a doua din Beclean, protopresbiteratul Făgărașului, se escrie de nou concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat, precum și o măsură de grâu (20 litre) dela fiecare familie, eventual prețul grâului după piață.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiteral, ear concurenții, cu prealabilă încunoștințare, se vor prezenta în vreo Duminică ori sărbătoare în biserică spre a cânta, sau a celebra.

Făgăraș, la 7 Octomvrie 1923.

Oficiul protopresbiteral ortodox român în înțelegere cu comitetul parohial.

Nicolae Borzea,
protopresbiter.

(147) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III a Zizini, protopresbiteratul Brașov, județul Brașov, se publică concurs cu termen de 30 zile dela cea dintâi publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreunate cu acest post sânt cele fasonate în coala B. pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții își vor înainta cererile de concurs instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopopesc în termenul legal și după prealabila încunoștințare a oficiului protopopesc se vor prezenta în parohie în vreo Duminică sau sărbătoare pentru a cânta, predica, eventual a și celebra.

Brașov, în 5 Octomvrie 1923.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu comitetul parohial

Ioan Hamzea
adm. prot.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare

Părți alese din Biblie

tipărită cu litere latine, cu binecuvântarea I. P. S. Sale Dni Ioan Meșianu, arhiepiscop și mitropolit.

Prețul legat 25 Lei plus porto postal 5 Lei

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se mai află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crudo Lei 4.—, broșat Lei 6.—, plus porto postal Lei 2.—.

Editura și tiparul Tipografiei arhidiecezane